

Opas huviveneilijälle

Turvallisuus- ja ympäristöohjeet Suomen sisävesillä ja rannikolla

Turvallisuus alkaa veneen varustamisesta

Vastuu veneestä ja siinä olevien henkilöiden turvallisuudesta kuuluu veneen omistajalle tai haltijalle, ajon aikana päällikkönä toimivalle.

Tarkista ennen vesille lähtöä, että veneestä löytyvät pakolliset turvallisuusvarusteet:

- pelastusliivit kaikille matkustajille
- aivot tai mela
- ankkuri köysineen
- riittävästi kiinnitysköysiä
- tyhjennysväline
- tarkastettu käsiammutin (matkaveneet)
- hätäkatkaisin
- hätämerkinantovälineet

Tarkista myös polttoaineen riittävyys ja saatavuus reitilläsi.

Toiminta onnettomuustilanteessa

- Selvitä tapahtunut tilanne ja auta välittömässä vaarassa olevia henkilöitä.
- Toimi rauhallisesti ja hälytä heti apua puhelimella.
- Yleinen hätänumero **112**
- Meripelastuksen hälytysnumero **0294 1000**
- Merenkulun hätätaajuus **VHF 16**

Turvallisuuteen kuuluu myös riittävät ruoka- ja juomavarastot sekä lämmin vaateet kaikille veneen matkustajille. Huolehdi myös matkapuhelimen akun latauksesta. Vesillä on viisainta kulkea aina päihtettömästi, rangaistuksen raja on 1 promille. Tarkista sääennusteesta, että veneilyssä on turvallinen taitosi ja aluksesi huomioiden.

Vesiliikenneväylät

Suomen vesistöt ovat usein karikkoisia. Pidä aina mukana merikartta ja opettele lukemaan sitä. Turvallisinta on liikkua viitoitetuilla väylillä, silloin ei ole vaaraa ajaa karille. Opettele väylämerkit, jotta tiedät miltä puolelta ne tulee ohittaa sekä vesiteiden liikennemerkkit.

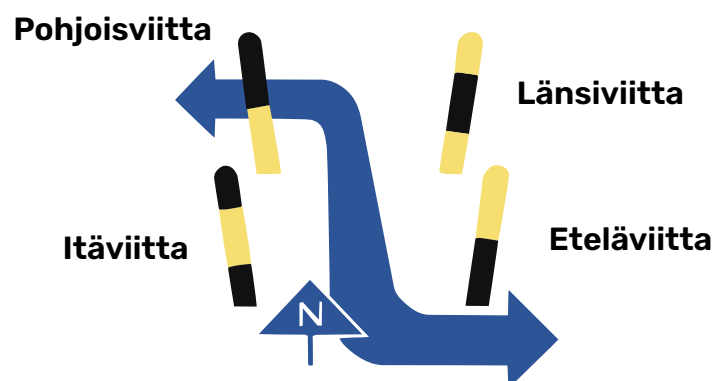

Turvallinen ajonopeus on kuljettajan arvioitava. Nopeusrajoitukset vesillä ilmoitetaan Suomessa yksiköllä kilometriä tunnissa (km/h). Saaristossa ja sisävesillä on paljon kapeita salmia, niissä tulee aina pudottaa ajonopeutta. Suuret peräaallot aiheuttavat vaaratilanteita muille veneilijöille ja ranta-asukkaille. Vesillä liikuttaessa on olemassa selkeät väistämissäännöt, joita noudattamalla veneily on turvallista. Väistämissäännöt ovat voimassa myös väylien ulkopuolella.

Lateraalimerkit

Kardinaalimerkit

Väistämissäännöt

Vesillä liikuttaessa ei ole etuajo-oikeuksia, vaan väistämisvelvollisuuksia.

Kohtaaminen keulat vastakkain

Kahden moottoriveneen lähestyessä toisiaan vastakkaisilta suunnilta on molempien väistettävä oikealle.

Aja väylällä sen oikeaa reunaa. Älä poukkoile väylällä vaan pidä valittu ajolinja, jotta muut tietävät, mihin olet menossa.

Veneiden risteävä kohtaaminen

Kun moottoriveneiden kulkusuunnat risteävät, vasemmalta tuleva on väistämisvelvollinen. Vesillä toimitaan siis samoin kuin tieliikenteessä.

Alenna nopeutta. Vasemmalta tuleva väistää oikealta tulevan veneen perän takaa.

Moottoriveneen ja purjeveneen kohtaaminen

Moottorivene väistää aina purjevenettä. Jos purjevene liikkuu moottorilla, sillä ei ole erityisoikeuksia.

Purjeveneet väistävät toisiaan tuulen mukaan. Jos tuuli on samalta puolelta, tuulenpuoleinen väistää. Jos tuuli on eri puolilta väistää se, jolla tuuli on vasemmalta puolelta.

Väistämissäännöt

Ohittaminen

Ohittava vene väistää aina ohitettavan. Veneiden kulkiessa samaan suuntaan, ohituksen voi suorittaa siltä puolelta, jonka katsoo turvallisemmaksi.

Ohittavan on huomioitava aiheuttamansa aallokon vaikutus toiseen veneeseen. Isoa peräaaltoa tekevän nopean veneen on aina huomioitava ohituksen vaikutukset hitaampaan veneeseen - älä aiheuta vaaratilanteita!

Älä ohita kapeassa salmessa. Odota takana turvallista ohituspaikkaa ja ohita riittävän kaukaa.

Kauppa-aluksen ja hinaajan kohtaaminen ahtaalla kulkuväylällä

Meriteiden säännöissä määrätään, että veneen (myös purjeveneen) on väistettävä kauppa-aluksia. Iso laiva kulkee aina keskellä väylää ja on hidas tekemään väistöliikkeitä tai nopeuden muutoksia.

Älä aja kauppa-aluksen eteen ja vältä muutoinkin tiukkoja kohtaamistilanteita isojen alusten kanssa.

Ennakoi kauppa-aluksen peräaallot.

Tukkilautat

Saimaan laivaväylillä kulkee myös tukkilauttoja hinaajan vetäminä. Lautta liikkuu hitaasti ja sen pituus on jopa useita satoja metrejä.

Satamat ja rantautuminen

Sekä Suomenlahden rannikolla että suurilla järvillä on veneilijöille paljon palveluja. Kaupunkien vierassatamien venepaikat ovat maksullisia.

Kauempana keskuksista on retkisatamia, joissa toimitaan järjestyssääntöjen mukaisesti. Retkisatamissa veneilijät käyttävät yhdessä tai vuorotellen grilli- ja saunapalveluja. Yleensä myös retkisatamissa kerätään maksuja, joilla katetaan satamien huolto ja ylläpito. Maksu- ja toimintaohjeet löytyvät satamien infotauluissa.

Kun lähestyt satamaa:

- Satamaan tullessa ja lähtiessä veneen vauhdin tulee olla niin alhainen, että ei tule aallonmuodostusta.
- Kippari antaa ohjeet kaikille matkustajille miten toimitaan.
- Kiinnitysköydet otetaan valmiiksi esille ja lepuuttajat laitetaan paikoilleen.
- Tee tarvittaessa ylimääräinen tarkistuskierto ennen laituriin ajoa. Näin saat selville, missä vieraspaikat sijaitsevat ja missä on tilaa veneellesi.
- Kiinnitä vene riittävillä köysillä. Opettele tarkoituksenmukaiset solmut.

Toiminta satamissa:

- Laiturissa tulee tehdä tilaa uusille tulijoille mahdollisuuksien mukaan.
- Laituripaikkoja ei voi, eikä saa varata ennakoon.
- Retkisatamassa voi viipyä väliaikaisesti, max.2 yötä.
- Laiturirauha klo 22.00 – 07.00. Vältä äänekästä toimintaa, esim. musiikin soittamista aina luonnon keskellä.
- Retkisataman polttopuut on tarkoitettu paikalla käytettäväksi. Puita eisaa ottaa mukaan, eikä puuta saa myöskään ottaa metsästä. Käytä polttopuita säästeliäästi.
- Kompostikäymälässä kävijän tulee lisätä seosainetta aina käynnin jälkeen.

Luonnonsuojelu

Veneilijän vastuu ympäristöstä.

1) Vastuu ympäristöstä

Suomenlahden saaristo sekä Saimaa ja muut järvialueet ovat ainutlaatuisia luonnonympäristöjä, jotka halutaan säilyttää viihtyisinä ja puhtaina myös tuleville sukupolville. Luonnonsuojelu on kaikkien veneilijöiden asia. Veneilijöitä koskevat samat velvollisuudet kuin muitakin luonnossa liikkujia.

2) Veneessä syntyvät jätteet

Lajittele veneessä syntyvät jätteet ja toimita ne maissa oleviin jäteastioihin, mieluiten palvelusatamissa. Satamissa on jätteidenkäsittelyohjeet, muista asianmukainen lajittelu. Jätteitä ei saa jättää maastoon eikä mitään saa heittää veteen!

3) Veneen käymäläjätteet

Veneessä olevan vesivessan jätevedet on johdettava umpisäiliöön eli septi-tankkiin. Veneen säiliö tyhjennetään maissa olevaan tai kelluvaan septijätevesien vastaanottopaikkaan, joita on aina vierassatamissa. Joissain retkisatamissa on käsikäyttöinen septityhjennyslaite. HUOM! Septijätteen joukkoon ei saa imeä pilssivesiä. Veneessä syntyviä vesi- tai kemiallisen vessan jätevesiä ei saa missään olosuhteissa laskea veteen!

4) Astianpesu veneessä

Pese astiat ympäristöystävällisellä pesuaineella pesuvadissa. Kaada pesuvesi maihin, riittävän kauas rantaviivasta.

Tervetuloa veneilemään!

Hyvä merimiestapa

Tämä opas on tarkoitettu tiiviiksi oppaaksi niille veneilystä kiinnostuneille, joilla on vasta vähän kokemusta veneilystä. Veneellä liikuttaessa on välttämätöntä tietää vähintään perussäännöt oman ja muiden turvallisuuden vuoksi - aivan kuten maantieliikenteessäkin, mutta riskit ja myös säännöt ovat erilaiset vesillä. Huolellinen varustautuminen, kokemuksen karttuminen ja perehtyminen meriteiden sääntöihin ovat osa turvallista veneilykulttuuria.

Vastuuntuntoinen veneilijä:

- pitää veneen ja varusteet moitteettomassa kunnossa.
- kunnioittaa rantojen asukkaiden rauhaa ja noudattaa nopeusrajoituksia, ajaa kapeissa kohdissa varoen.
- välttää aiheuttamasta häiriötä ja vaaratilanteita moottorin kovalla äänellä, peräaalloilla tai ajotavalla.
- on tarkkaavainen ja huomioi muut vesillä olijat (kalastajat, uimarit, hitaammat alukset).
- huolehtii ympäristön puhtaana säilymisestä.
- on avulias muita kohtaan. Lakisääteinen velvollisuus on auttaa merihätään joutunutta.

Vipuvoimaa
EU:lta
2014-2020

